

ÎN C H E I E R E

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iuliana Oprea
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni împotriva lui Draguțan Alexandr, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Transvio” cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 1 martie 2017

c o n s t a t ă :

La 2 martie 2015 CIA „ASITO” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Draguțan Alexandr, intervenient accesoriu SRL „Transvio” cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că între CIA „ASITO” SA și SRL „Transvio” a fost încheiat contractul privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehiculele seria AA nr. 0218341.

A susținut că la 26 ianuarie 2011, șoferul autovehiculului de model „Dacia Logan” cu n/î XXXX, Draguțan Alexandr, în or. Cricova nu a respectat regulile circulației rutiere și în rezultat s-a tamponat cu automobilul de model „VW BORA” cu n/î XXXX care aparținea lui Tudoreanu Valeriu.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.01455748 din 26 ianuarie 2011 vinovat în producerea accidentului rutier a fost recunoscut Draguțan Alexandr, care a prezentat contractul de asigurare a răspunderii civile auto seria AA nr.0218341, eliberat de CIA „ASITO” SA.

Ulterior, la 24 februarie 2011 CIA „ASITO” SA a întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor cauzate autovehiculului de model „VW BORA” cu n/î XXXX, în urma accidentului rutier produs la 26 ianuarie 2011.

Potrivit contractului privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și în baza deciziei din 26 septembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, CIA „ASITO” SA a achitat proprietarului autovehiculului de model „VW BORA” cu n/î XXXX, despăgubirea de asigurare în sumă de 25 854 lei.

Astfel, potrivit art.29 lit. d) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22 decembrie 2006, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres atunci când persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între posesorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto.

Reclamanta a relatat că SRL „Transuvio” a încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă a deținătorilor de autovehicule cu CIA „ASITO” SA, indicându-se că persoane admise la conducere sunt doar angajații SRL „Transuvio”.

În acest context, a specificat că potrivit certificatului nr.12 din 16 februarie 2011, Draguțan Alexandr nu a activat în cadrul SRL „Transuvio”.

În rezultat, CIA „ASITO” SA ca asigurător de răspundere civilă, a achitat proprietarului autoturismului deteriorat despăgubirea de asigurare și consideră că este în drept să înainteze o acțiune de regres în privința persoanei răspunzătoare de producerea accidentului rutier, care la caz, este Draguțan Alexandr.

Așadar, la 6 noiembrie 2014 CIA „ASITO” SA a înaintat față de Draguțan Alexandr pretenția nr.01-3/14-1582 cu privire la recuperarea prin regres a despăgubirii de asigurare, însă a fost lăsată fără răspuns.

CIA „ASITO” SA solicită, încasarea de la Draguțan Alexandr a sumei de 25 854 lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat, în urma accidentului rutier, compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 775,62 lei cu titlu de taxă de stat achitată, precum și a altor cheltuieli suportate în legătură cu examinarea cauzei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 1 martie 2017 a fost respinsă acțiunea înaintată de CIA „ASITO” SA, ca fiind nefondată.

La 24 martie 2017 CIA „ASITO” SA a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 1 martie 2017, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 a fost respins apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 1 martie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt, motivându-și soluția în baza prevederilor art. 26 alin. (4), 118 alin. (1), 130 alin. (1) și (2) CPC, art. 1410 alin. (2) Cod civil, art. 8 alin. (2/2) și 29 lit. d) ale Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006.

În context, Curtea de Apel Chișinău consideră plauzibilă concluzia instanței de fond prin care a stabilit că în cazul dat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule a fost încheiat pentru un număr nelimitat de utilizatori, fapt confirmat însuși prin prevederile contractuale și anume pct.III, lit.a) din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria nr.AA0218341 din 15 septembrie 2010, care prevăd că contractul se extinde asupra unui număr limitat de persoane, conform tabelii, în care este indicat „conform foii de parcurs”, și nicidecum doar pentru persoanele angajate în cadrul SRL „Transvio” după cum indică CIA „ASITO” în acțiunea depusă (f.d.12).

Totodată, instanța de apel a remarcat în sprijinul poziției exprimate, că la momentul producerii accidentului rutier, Draguțan Aleaxndr, deținea contractul de asigurare de răspundere civilă auto încheiat între SRL “Transvio” și CIA „ASITO” SA, fapt confirmat atât prin contractul menționat, cât și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2012 și procesul-verbal cu privire la contravenție din 26 ianuarie 2011.

Suplimentar, Colegiul a respins ca neîntemeiat argumentul apelantului, precum că în cazul dat este în drept să se adreseze cu acțiune de regres față de persoana răspunzătoare de producerea accidentului rutier Draguțan Alexandr, aceasta deoarece s-a stabilit că la momentul producerii accidentului rutier, Draguțan Aleaxndru deținea contractul de asigurare de răspundere civilă, care se extindea asupra unui număr nelimitat de utilizatori prin indicarea mențiunii „conform foii de parcurs”.

La fel, și alegația apelantului precum că Draguțan Alexandr nu dispunea de foaia de parcurs și nu a prezentat probe, ce ar confirma calitatea de salariat al SRL „Transvio”, fiind obligat să restituie suma achitată de compania de asigurare, a fost respinsă ca fiind una declarativă, deoarece restituirea despăgubirii de asigurare nu poate fi pusă pe seama persoanei răspunzătoare de producerea accidentului rutier, Drăguțan Alexandr, care fiind la volanul automobilului în ziua comiterii accidentului rutier, ce aparține SRL „Transvio”, acționa în interesul ultimului, or, conform art.1410 al.(2) Cod Civil, obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Finalmente, instanța de apel a conchis că Drăguțan Alexandr, conducând automobilul, nu poartă răspundere pentru prejudiciul material cauzat ca urmare a accidentului rutier, or, în contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiat cu asiguratul SRL „Transvio”, și anume la rubrica, ce ține de indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul de asigurare, s-a indicat conform foii de parcurs.

Subsecvent celor enunțate, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că sunt lipsite de temei juridic și argumentele apelantului precum că răspunderea lui Draguțan Alexandr nu a fost asigurată prin contractul de asigurare de răspundere civilă, ceia ce oferă dreptul legal la regres față de posesorul izvorului de pericol sporit pentru a recupera dauna pentru care nu a preluat prima de asigurare. Or, în cazul dat Draguțan Alexandr nu poate fi recunoscut posesor al sursei de pericol

sporit după cum invocă apelantul și CIA „Asito” SA nu este în drept de a înainta acțiune de regres față de șofer.

La 31 martie 2018, prin intermediul oficiului poștal, CIA „ASITO” SA a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a dat o apreciere eronată și ambiguă normelor de drept material aplicabile speței.

A susținut că instanțele de judecată ierarhic inferioare au făcut referire la faptul că contractul de asigurare a fost încheiat pentru un număr nelimitat de persoane admise la volan, astfel în contextul Legii nr. 414 este evident că sintagma număr nelimitat de utilizatori nu presupune oricare persoană care locuiește în Republica Moldova este asigurată prin încheierea unui asemenea contract, acest număr nelimitat de utilizatori presupune toți salariații atât prezenți, cât și viitori ai întreprinderii care și-a asigurat riscurile, iar terțele persoane, care nu se află în raporturi de muncă cu întreprinderea care a achiziționat polița de asigurare, nu sunt incluse în cercul persoanelor a căror risc este asigurat de compania de asigurare.

Suplimentar a menționat că contractul de asigurare este unul care transferă un anumit volum cert de riscuri de la asigurat la asigurator. Contractul de asigurare este unul sinalagmatic, în sensul că dă naștere la drepturi și obligații corelative pentru ambele părți, fiecare parte întrunind în sine calitate de creditor și debitor. Contraprestațiile părților sunt condiționate de riscurile aferente obiectului asigurat.

La caz, răspunderea lui Draguțan Alexandr nu a fost asigurată prin contractul de asigurare de răspundere civilă, ceea ce oferă dreptul legal la regres.

Relevant în scopurile analizei raportului juridic litigios este și faptul că compania de asigurare nu poate refuza plata despăgubirii, astfel că dacă sunt întrunite temeiurile legale și riscul nu se include în cel preluat normal, compania de asigurare, în baza art. 1329 și 1415 Cod civil este în drept să exercite un regres față de deținătorul izvorului de pericol sporit, pentru a recupera dauna pentru care nu a preluat primă de asigurare.

Astfel, a remarcat că contrar celor afirmate pe parcursul examinării cauzei de către pârât, compania de asigurare nu preia asupra sa riscuri abstracte, incerte și nedefinite.

Totodată, în speță nu s-a demonstrat că SRL „Transvio” ar fi transmis către CIA „ASITO” SA întreg volumul de riscuri legate de admiterea unor terțe persoane la volanul automobilului, în cadrul activității de taxi.

În altă ordine de idei, automobilele sunt, conform legii, izvor de pericol sporit, în sensul art. 1410 Cod civil, care a reglementat mecanismul de acoperire a acestui risc în felul în care terțele persoane nu urmează să fie păgubite ireparabil.

Totuși, mecanismul Legii nr. 414 nu trebuie privit ca o indulgență pentru cauzarea de daune prin intermediul autovehiculelor, acest mecanism de protecție, deja a companiei de asigurare, se materializează în instituția regresului, conform art. 29 din lege, iar la caz, CIA „ASITO” SA nu a preluat asupra sa riscurile de exploatare a izvorului de pericol sporit de către Draguțan Alexandr, în cadrul activității de taxi.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, se atestă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 13 decembrie 2017 la 26 ianuarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 1115 (f.d. 117), însă date cu privire la recepționarea acesteia nu există.

Astfel, recursul declarat la 31 martie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de CIA „ASITO” SA, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CIA „ASITO” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de CIA „ASITO” SA.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari